

צעצועים

בוורלי דמלין מסלול מפותל הוביל אותי לעסוק במיניות

האשה, מסלול שתחנותיו הידועות-מראש מקובעות בתפיסות שמרניות המעצבות את מסלול ההתמחות של היועצות והיועצים המיניים בארץ.

בשלב הראשון עסקתי בחינוך וטיפול הקשורים להטרדה ותקיפה מינית. השלב הבא היה אמצעי מניעה, ומשם הגעתי לנר שא מחלות המין למיניהן. כך מובנית תפיסת הגוף הנשי כמקור של סכנה תמידית (הריון לא רצוי, מחלה, תקיפה ואונס), ולא כאתר של עונג - תפיסה המשועתקת ומונחלת, לא פעם, על-ידי הנשים עצמן.

עולם העמדות וההתנהגויות המיניות שלנו מושפע לא רק מגורמים פרטיים-אישיים, אלא גם מן התרבות היהודית, המדגישה את המיניות בעיקר כאקט של פרוץ, וכמובן מן המציאות הפטריארכלית, שבה נתפסת האשה כמושא של המיניות ולא כזו שמנהלת אותה.

כבר בתחילת דרכי בחינוך למיניות, מצאתי את עצמי מחפשת - בנוסף למחקר בבריאות האשה שעסקתי בו - דרכים חלופיות ליצירת יחס אלטרנטיבי למיניות. מצאתי כי באמצעות שעשועי מין לנשים ניתן ללמד ולהדגיש את החיבור המהנה שנבנה בין גוף, נפש והנאה מינית.

למרות כוונתי הטובות, נכשלתי כאשר שלחתי את קהל המתעניינות להשיג את העזרים הללו אצל הספקים המסורתיים. הספקים - חנויות הסקס וסוחרי הפורנו - מחזקים אצל נשים חוויות של דיכוי ובושה. החוויות הללו מנוגדות בתכלית להעצמה הטמונה בניסיון לקחת "בידיים" את השליטה על הגוף. יתרה מכך, לקוחותיהם של אותן חנויות אינם מייצגים את הצרכים, הפנטזיות והטעמים של נשות המיינסטרים. כפועל יוצא מכך, נשים וגברים רבים אינם רואים בחנויות הסקס אופציה אפשרית למימוש מיניותם. לא מפליא, אפוא, כי נשים רבות מספרות לי שמאז ביקורן הא-

חרון באמסטרדם או ביעד זר אחר - ביקור שלא פעם נערך לפני עשרות שנים - הן לא העזו להצית את הדמיון ואת החוויה המינית בדרכים מעין אלו.

הסחורה של חנויות הסקס הישראליות המסורתיות מכילה, לרוב, עיתוני וסרטי פורנו, כלים, עזרים של BDSM (קשירה, שליטה, סדיזם ומזוכיזם), בובות, חלקי גוף נשיים, ואברי מין זכריים במידות על-טבעיות. גם אם ישנם מוצרים מפתים יותר למי שטרם התנסה בשעשועי מין, חווית החשיפה עלולה להיות ברנטלית, או במילים אחרות - ראשונה ואחרונה.

בשנים האחרונות הקמתי את "פרויקט דינה" (על שם דינה המקראית) - פרויקט המבקש לעשות חינוך מיני מתקן למבוגרים, באמצעות סדנאות וחשיפה לרעיונות חדשים ומעצימים במיניות, בסביבה לא מלחיצה.

אחת הטכניקות להתעוררות חיי המין בכל הגילאים היא באמצעות הדרכה ונגישות לעזרים שנמצאים בדרך-כלל מחוץ לגבולות המבט של האשה הממוצעת, וזאת בסביבה נקייה מדימויים מיניים שוביניסטיים.

מי שעוקבת אחרי המבחר המתפתח של צעצועי מין בשנים האחרונות, בוודאי תעריך היום את הדרך הארוכה והמבורכת שהם עברו מאז "מכשירי המסג" הראשונים. בעידן שלאחר דור "המכשירים הרפואיים", יכולות נשים ליהנות ממכשירי רים ביתיים מגוונים. לתופעה הזו אחראי גם כוח הקנייה הנשי, שהלך וגדל בשנים האחרונות; אולם האחראיות העיקריות לפיתוח מואץ זה הן הנשים הרבות שנכנסו לתעשיית המין והחלו לשנות את "חוקי המשחק". המבחר העכשווי משקף מגוון רחב של מוצרים העונים בצורה טובה יותר על צרכים נשיים. אחד השינויים המהירים שהתחוללו בתחום הוא שינוי הצורה. לצד הצורות הפאליות הרבות השולטות בשוק, קיים כיום מיקוד רב בצורות שמיר-

עדות לשימוש קליטורלי, ולא דווקא לצרכי חדירה.

שינויים רבים התרחשו גם ברמת החומר. את המתכות המקוריות - שהפכו לפלסטיק בשנות ה-60 - החליפו בעשור האחרון חומרים נעימים יותר למגע, בשלל צבעי העור והקשת. כיום נחשב הסיליקון לחומר המועדף, למרות שלא תמיד מצדיקה האיות את המחיר הגבוה.

שינויים חשובים לא פחות התחוללו ברמת האורך. האורך הפך כבר מזמן לאלי-מנט מיתולוגי, אולם, בעולם הויברטורים כבר מתחילים להתפכח מן הפנטזיה הזו. לא רק ש-20 ס"מ הוא לא הפנטזיה של כל אשה, אלא הבחירה החשובה יותר נוגעת פעמים רבות דווקא לסוג הרטט. במילים אחרות, מכשירים חדשים רבים מפריכים מיתוסים גבריים שונים, ומתאימים עצמם יותר ויותר למבנה ולצרכים האנטומיים של נשים. כדאי לדעת כי כל גודל, החל מהוויברטור הצנוע ביותר (אורך 5 ס"מ, הקף 1 ס"מ), מסוגל לעמוד במשימת העונג, וזאת משום שהריגוש הנשי תלוי במידה רבה בהרטטת עצבי הקליטורים.

אולם נשים מפיקות הנאה מינית גם מעצם החדירה. ומכיוון שתנועת החדירה אינה תנועה של ריטוט, רוב הנשים מדווחות שהחדרת חפץ ניח (דילדו) הוא הרצוי, אך פחות מגרה מגירוי ישיר של הקליטוריס. מחקרים מראים כי מרבית הנשים - כשבעים אחוזים - אינן מגיעות לאורגזמה מחדירה בלבד.

מן הסדנאות שאני מקיימת עולה, כי נשים ישראליות רבות - מכל הגילאים ומכל הרקעים - חוששות להכניס שינויים לחיי המין שלהן. אחד החששות המרכזיים נובע מתגובתו של בן הזוג לפעלתנותה החדשה של האשה. כך, למשל, נמנעות הטרנסקסואליות רבות מלרכוש ויברטוריס, מחשש שמא יתפרש הדבר כאיום - או כביקורת עקיפה - על בן הזוג ועל אופן תפקודו המיני.

זה קורמן, פנויה ורה, 2003. אוברטורית חיפה, הלחיה לאמנות, אוצרת תמי כץ פרימן.

גם קהילת ה"פנויות" פועלת במידה רבה מתוך מיתוסים וסטריאוטיפים רבים המונעים מנשים לחוות מיניות עשירה ועצמאית. אחד המיתוסים הנפוצים גורס, למשל, כי מילוי החלל של בן הזוג על-ידי צעצועי מין הוא סוג של ויתור מראש על זוגיות. החרדה מכך שהמכשיר יהווה הוד"א בכישלון, או שהוא יהיה תחליף נצחי לזוגיות, מעורר אצל נשים רבות תחושות של חרדה ובושה. סטריאוטיפים מן הסוג הזה אינם אלא סירוס עצמי שנועד לשלוט, לפקח, לווסת ולמנוע את התפתחותה של תרבות מינית נשית אצל נשים שאינן חיות עם בן זוג קבוע.

מעבר להנאה, יש לצעצועי המין גם תפקידים אבחוניים חשובים. הוויברטור, למשל, הוא מכשיר כזה. כאשר אשה מגיעה למרפאת תפקוד מיני כשהיא סובלת מאנ"א אורגזמייה (חוסר יכולת להגיע לאורגזמה), אחת הטכניקות השכיחות לאבחון מקורות הבעיה, היא גירוי עצמי עם ויברטור. שיי מוש במכשיר באופן עצמאי מנטרל את ההשפעות המתווכות של בן או בת הזוג, ושל הקשר עצמו. הבדיקה הראשונית הזו מהווה דרך פשוטה ויעילה להבחנה בין מחסומים פסיכולוגיים (כמו: בעיות בקשר, היסטוריה של פגיעה מינית, התכווצות לא-רצונית בעקבות חוויה שלילית וכו') ובין מחסומים פיזיולוגיים (כמו: כאבים, איזרימת דם מספקת, אי-הרטבה מספקת, וכו'). הוויברטור יעיל גם למי שדוגלת ב"אוטו-דיד"קטיות". השימוש במכשיר מאפשר בדיקה עצמית ושיפור מיומנויות, וזאת ללא צורך באנשי מקצוע.

האויב הגדול ביותר של הקשר המיני התקין הוא ההרגל. הביטואציה - התרגלות - היא תכונה פסיכולוגית שגורמת ליצירת תגובה מופחתת כלפי גירוי עקבי שמופיע לאורך זמן. ההתרגלות מסייעת לנו להתמודד עם פרטנר נוח, או לא להיבהל מהמראה של בן הזוג בבוקר; אך מאידך, היא גם מקטינה את עוצמת הריגוש של גירוי מוצלח מרגע שזה הופך להיות מרכיב קבוע בתפריט המיני. צעצועי המין בוודאי אינם הפתרון היחיד למלכודת זו, אך יחד עם זאת הם מציעים חיבור אחר עם הגוף, ובעיקר ניהול אוטונומי ויצירתי - עצמאי או זוגי - של אחת החוויות העמוקות והחשובות ביותר בחיי האדם - המין. ■

בוורלי דמלין היא מחנכת למיניות ואשת מחקר המתמחה בבריאות האשה, שהקימה את "פרויקט דינה" למען מיניות בריאה למבוגרים.